Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 19. decembra 2024*

„Predhodno odločanje – Carinska unija – Uredba (EU) št. 952/2013 – Carinski zakonik Unije – Člen 15 – Zagotovitev informacij carinskim organom – Kršitev carinske zakonodaje – Člen 42 – Učinkovite, sorazmerne in odvračilne sankcije – Okvirni sklep 2005/212/PNZ – Zaplemba premoženjske koristi, pripomočkov in premoženja, ki so povezani s kaznivimi dejanji – Člen 2(1) – Odvzem – Nacionalna ureditev, ki določa naložitev globe v znesku od 100 % do 200 % carinske vrednosti blaga in odvzem tega blaga ne glede na to, kdo je lastnik“

V združenih zadevah C-717/22 in C-372/23,

katerih predmet sta predloga za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki sta ju vložili Rayonen sad Svilengrad (okrajno sodišče v Svilengradu, Bolgarija) (C-717/22) in Administrativen sad – Haskovo (upravno sodišče v Haskovu, Bolgarija) (C-372/23) z odločbama z dne 10. novembra 2022 in 1. junija 2023, ki sta na Sodišče prispeli 23. novembra 2022 oziroma 13. junija 2023, v postopkih

„SISTEM LUX“ OOD (C-717/22),

VU (C-372/23)

proti

Teritorialna direktsia Mitnitsa Burgas,

ob udeležbi

Rayonna prokuratura – Haskovo, Teritorialno otdelenie – Svilengrad (C-717/22),

Okrazhna prokuratura – Haskovo (C-372/23),

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Jürimäe, predsednica drugega senata v funkciji predsednice tretjega senata, K. Lenaerts, predsednik Sodišča v funkciji sodnika tretjega senata, N. Jääskinen (poročevalec), M. Gavalec in N. Piçarra, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Campos Sánchez-Bordona,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

* Jezik postopka: bolgarščina.

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za „SISTEM LUX“ OOD I. A. Ivanov, advokat,

– za Teritorialna direktsia Mitnitsa Burgas V. Stefanov,

– za bolgarsko vlado T. Mitova, S. Ruseva in R. Stoyanov, agenti,

– za belgijsko vlado S. Baeyens in P. Cottin, agenta,

– za špansko vlado A. Pérez-Zurita Gutiérrez, agentka,

– za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj z A. Collabolletta in F. Meloncellijem, avvocati dello Stato,

– za latvijsko vlado J. Davidoviča, K. Pommere in I. Romanovska, agentke,

– za Evropsko komisijo F. Moro in I. Zaloguin, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 8. maja 2024

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predloga za sprejetje predhodne odločbe se nanašata na razlago člena 1, četrta alinea, in člena 2(1) Okvirnega sklepa Sveta 2005/212/PNZ z dne 24. februarja 2005 o zaplembi premoženjske koristi, pripomočkov in premoženja, ki so povezani s kaznivimi dejanji (UL 2005, L 68, str. 49), člena 5, točka 3, člena 15 ter člena 42(1) in (2) Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL 2013, L 269, str. 1, in popravek v UL 2016, L 267, str. 2, v nadaljevanju: carinski zakonik Unije), člena 2, točka 4, Direktive 2014/42/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o začasnem zavarovanju in odvzemu predmetov, ki so bili uporabljeni za kazniva dejanja, in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, v Evropski uniji (UL 2014, L 127, str. 39) ter člena 17(1), člena 41 in člena 49(3) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).

2 Ta predloga sta bila vložena v okviru spora med „SISTEM LUX“ OOD (v nadaljevanju: Sistem Lux), družbo s sedežem v Srbiji, in Teritorialna direktsia Mitnitsa Burgas (teritorialna carinska uprava v Burgasu, Bolgarija) (v nadaljevanju: carinska uprava) (zadeva C-717/22) na eni strani in VU, fizično osebo s srbskim državljanstvom, ter carinsko upravo (zadeva C-372/23) na drugi strani, in sicer zaradi odločitve, da se VU naloži upravna sankcija za tihotapstvo in odvzame blago družbe Sistem Lux, ki je bilo predmet tega tihotapstva.

Pravni okvir

Pravo Unije

Okvirni sklep 2005/212

3 V uvodni izjavi 1 Okvirnega sklepa 2005/212 je navedeno:

„Glavni motiv čezmejnega organiziranega kriminala je materialna korist. Poskusi preprečevanja in boja proti takemu kriminalu so lahko učinkoviti samo, če so osredotočeni na sledenje, zamrznitev, zaseg in zaplembo premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji. […]“

4 Člen 1 tega okvirnega sklepa, naslovljen „Opredelitve pojmov“, v četrti alinei določa:

„Za namene tega okvirnega sklepa:

[…]

– ‚zaplemba‘ pomeni kazen ali ukrep, ki ga sodišče izreče po zaključku postopkov v zvezi s kaznivim dejanjem ali kaznivimi dejanji, kar vodi k dokončnemu odvzemu premoženja“.

5 Člen 2 navedenega okvirnega sklepa, naslovljen „Zaplemba“, določa:

„1. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe, ki ji omogočijo celotno ali delno zaplembo pripomočkov za kazniva dejanja in premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji, za katere je zagrožena kazen odvzema prostosti več kot eno leto, ali premoženja v vrednosti, ki ustreza tej premoženjski koristi.

[…]“

Carinski zakonik Unije

6 Člen 15 Carinskega zakonika Unije, naslovljen „Zagotovitev informacij carinskim organom“, določa:

„1. Vse osebe, ki so neposredno ali posredno udeležene v carinskih formalnostih ali carinskih kontrolah, carinskim organom na njihovo zahtevo in v predpisanem roku v ustrezni obliki predložijo vso potrebno dokumentacijo in informacije ter nudijo vso pomoč, ki je potrebna za dokončanje teh formalnosti oziroma kontrol.

2. Oseba, ki vloži carinsko deklaracijo, deklaracijo za začasno hrambo, vstopno skupno deklaracijo, izstopno skupno deklaracijo, deklaracijo za ponovni izvoz ali obvestilo o ponovnem izvozu carinskim organom ali pa predloži zahtevek za dovoljenje ali katero drugo odločbo, je odgovorna za:

(a) pravilnost in popolnost informacij, navedenih v deklaraciji, sporočilu ali zahtevku;

(b) pristnost, pravilnost in veljavnost vseh dokumentov, priloženih deklaraciji, obvestilu ali zahtevku; in

(c) kjer je primerno, spoštovanje vseh obveznosti v zvezi z dajanjem zadevnega blaga v zadevni carinski postopek ali z vodenjem odobrenih dejanj.

Prvi pododstavek se uporablja tudi za predložitev katerih koli informacij v kateri koli obliki, ki jih zahtevajo carinski organi ali so tem dani.

Kadar carinski zastopnik zadevne osebe vloži deklaracijo ali obvestilo, predloži zahtevek ali zagotovi informacije, kot je navedeno v členu 18, obveznosti iz prvega pododstavka tega odstavka zavezujejo tudi navedenega carinskega zastopnika.“

7 Člen 42 istega zakonika, naslovljen „Uporaba kazni“, določa:

„1. Vsaka država članica določi kazni za neupoštevanje carinske zakonodaje. Takšne kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

2. Če se uporabijo upravne kazni, so lahko te med drugim v eni izmed naslednjih oblik ali so kombinacija obeh:

(a) denarna kazen, ki jo naložijo carinski organi, po potrebi vključno s poravnavo, ki se uporabi namesto kazenske sankcije;

(b) razveljavitev, začasen odvzem ali sprememba kakršnega koli dovoljenja, ki ga ima zadevna oseba.

[…]“

8 Člen 79 navedenega zakonika, naslovljen „Carinski dolg, ki nastane zaradi neizpolnjevanja“, v odstavku 1 določa:

„Za blago, zavezano uvozni dajatvi, nastane carinski dolg pri uvozu zaradi neizpolnjevanja:

(a) ene od obveznosti, ki so določene s carinsko zakonodajo za vnos neunijskega blaga na carinsko območje Unije, njegovo odstranitev izpod carinskega nadzora ali gibanje, predelavo, hrambo, začasno hrambo, začasni uvoz ali prepustitev takega blaga na navedenem območju;

(b) ene od obveznosti, ki so določene v carinski zakonodaji glede posebne rabe blaga na carinskem območju Unije;

(c) pogoja, ki ureja dajanje neunijskega blaga v carinski postopek ali odobritev izvzetja od dajatve ali znižane stopnje uvozne dajatve zaradi posebne rabe blaga.“

9 Člen 158 istega zakonika, naslovljen „Carinska deklaracija blaga in carinski nadzor nad unijskim blagom“, določa:

„1. Za vse blago, ki bo dano v carinski postopek, razen v postopek proste cone, se vloži carinska deklaracija, ki ustreza posameznemu postopku.

2. V posebnih primerih, razen tistih iz člena 6(3), je mogoče za vložitev carinske deklaracije uporabiti druga sredstva, kot so tehnike elektronske obdelave podatkov.

3. Unijsko blago, prijavljeno za izvoz, notranji tranzit Unije ali pasivno oplemenitenje, je pod carinskim nadzorom od trenutka sprejema deklaracije iz odstavka 1 do trenutka, ko se iznese s carinskega območja Unije, se odstopi državi, uniči ali se carinska deklaracija izreče za neveljavno.“

10 Člen 198 carinskega zakonika Unije, naslovljen „Ukrepi, ki jih izvajajo carinski organi“, določa:

„1. V naslednjih primerih carinski organi izvedejo vse potrebne ukrepe, vključno z odvzemom in prodajo ali uničenjem, za ureditev položaja blaga:

(a) kadar ni bila izpolnjena katera od obveznosti, ki so določene s carinsko zakonodajo glede vnosa neunijskega blaga na carinsko območje Unije, ali blago ni bilo predloženo carinskemu nadzoru;

[…].“

11 Člen 233 tega zakonika, naslovljen „Obveznosti imetnika postopka tranzita Unije ter prevoznika in prejemnika blaga, ki se giblje v okviru postopka tranzita Unije“, določa:

„1. Imetnik postopka tranzita Unije je odgovoren za:

(a) predložitev nedotaknjenega blaga in zahtevanih informacij namembnemu carinskemu uradu v predpisanem roku in v skladu z ukrepi, ki so jih carinski organi sprejeli za zagotovitev identifikacije blaga;

[…]

3. Prevoznik ali prejemnik blaga, ki ob sprejemu blaga ve, da se giblje v okviru postopka tranzita Unije, je tudi odgovoren za predložitev nedotaknjenega blaga namembnemu carinskemu uradu v predpisanem roku in v skladu z ukrepi, ki so jih carinski organi sprejeli za zagotovitev identifikacije blaga.“

12 Člen 226 navedenega zakonika, naslovljen „Zunanji tranzit“, določa:

„1. V okviru postopka zunanjega tranzita se neunijsko blago lahko giblje od ene do druge točke na carinskem območju Unije, ne da bi zanj veljale naslednje obveznosti:
(a) uvozna dajatev;
(b) druge dajatve, kakor jih določajo druga ustrezna veljavna pravila;
(c) ukrepi trgovinske politike, če ne prepovedujejo vstopa blaga na carinsko območje Unije ali izstopa blaga z njega.

2. V posebnih primerih se unijsko blago da v postopek zunanjega tranzita.

[…]“

Direktiva 2014/42

13 Člen 2, točka 4, Direktive 2014/42, naslovljen „Opredelitev pojmov“, določa:

„V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[…]

4. ‚odvzem‘ pomeni dokončni odvzem premoženja, ki ga v zvezi s kaznivim dejanjem odredi sodišče“.

14 Člen 14 te direktive, naslovljen „Nadomestitev Skupnega ukrepa 98/699/PNZ ter nekaterih določb okvirnih sklepov 2001/500/PNZ in 2005/212/PNZ“, v odstavku 1 določa:

„Skupni ukrep 98/699/PNZ [z dne 3. decembra 1998 o pranju denarja, identifikaciji, sledenju, zamrznitvi, zasegu in zaplembi predmetov in premoženjske koristi, pridobljenih s kaznivim dejanjem, ki ga je sprejel Svet na podlagi člena K.3 Pogodbe o Evropski uniji (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 1, str. 97)], točko (a) člena 1, ter člena 3 in 4 Okvirnega sklepa 2001/500/PNZ [z dne 26. junija 2001 o pranju denarja, identifikaciji, sledenju, zamrznitvi, zasegu in zaplembi pripomočkov za kazniva dejanja in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 158)] ter prve štiri alineje člena 1 in člen 3 Okvirnega sklepa [2005/212] se nadomestijo s to direktivo za države članice, ki jih ta direktiva zavezuje, brez poseganja v obveznosti teh držav članic v zvezi z roki za prenos navedenih okvirnih sklepov v nacionalno pravo.“

Evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev

15 Člen 7, naslovljen „Zloraba položaja“, Evropskega kodeksa dobrega ravnanja javnih uslužbencev, ki je bil odobren z resolucijo Parlamenta z dne 6. septembra 2001 (UL, 2002, C 72 E, str. 331), določa:

„Pooblastila se izvajajo samo za namene, za katere so bila dodeljena na podlagi ustreznih določb. Uradnik se še posebej izogiba uporabi teh pooblastil za namene, ki niso pravno utemeljeni ali ki niso v javnem interesu.“

Bolgarsko pravo

Carinski zakon

16 Člen 231 zakon za mitnitsite (carinski zakon) (DV št. 15 z dne 6. februarja 1998) v različici, ki se uporablja za dejansko stanje spora o glavni stvari (v nadaljevanju: carinski zakon), določa:

„Odločbe o naložitvi upravne sankcije izdajo direktor Agentsia ‚Mitnitsi‘ [(carinska uprava, Bolgarija)] ali uradniki, ki jih je ta imenoval.“

17 Člen 233 tega zakona določa:

„1. Kdor brez vednosti ali dovoljenja carinskih organov premešča ali prevaža blago čez državno mejo ali to poskuša storiti, se sankcionira za tihotapstvo z globo od 100 % do 200 % carinske

vrednosti blaga oziroma – v primeru izvoza – vrednosti tega blaga, če storjeno dejanje ni kaznivo dejanje.

[…]

6. Blago, ki je predmet tihotapstva, se odvzame v korist države, ne glede na to, kdo je njegov lastnik, in če je pogrešano ali ukradeno, se [storilcu] naloži plačilo v višini carinske vrednosti tega blaga oziroma – v primeru izvoza – vrednosti navedenega blaga.

[…]“

Zakon o prekrških in upravnih sankcijah

18 Člen 7 zakon za administrativnite narushenia i nakazania (zakon o prekrških in upravnih sankcijah) (DV št. 92 z dne 28. novembra 1969) določa:

„1. Krivda je podana za dejanje, ki je opredeljeno kot prekršek, če je storjeno naklepno ali nenaklepno.

2. Samo v izrecno določenih primerih se nenaklepno storjena dejanja ne sankcionirajo.“

Spora o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

Zadeva C-717/22

19 Carinski uradnik carinskega urada Kapitan Andreevo (Bolgarija), ki je na bolgarsko-turški meji, je 28. maja 2021 opravil pregled tovornega vozila s polpriklopnikom, s katerim se je prevažalo trinajst palet aluminijastih profilov, natovorjenih v Turčiji.

20 Carinski zastopnik je preveril carinske dokumente, ki mu jih je predložil VU, voznik tega tovornega vozila, in ugotovil, da osem palet, ki so se prevažale in ki so bile last družbe Sistem Lux, ni bilo prijavljenih v spremnih listinah.

21 Na podlagi člena 233(1) carinskega zakona je bil uveden postopek zaradi prekrška, v katerem je bilo ugotovljeno, da VU, čeprav je bil prisoten pri natovarjanju in tehtanju tovora, ni izpolnil obveznosti, ki jo ima kot voznik, ki opravlja mednarodne prevoze, da se seznani z dokumenti, ki so mu bili predloženi, in da med drugim preveri njihovo skladnost z blagom, ki se dejansko prevaža.

22 Zato je organ, pristojen za naložitev upravne sankcije, presodil, da je VU s tem, da je brez vednosti in dovoljenja carinskih organov zadevne aluminijaste profile prevažal čez bolgarsko mejo, iz malomarnosti storil prekršek iz člena 233(1) carinskega zakona. Zato mu je bila naložena globa za tihotapstvo v višini 73.140,06 bolgarskega leva (BGN) (približno 37.400 EUR), kar ustreza carinski vrednosti aluminijastih profilov, najdenih v osmih neprijavljenih paletah. Odredil je tudi odvzem teh aluminijastih profilov v korist države na podlagi člena 233(6) carinskega zakona.

23 V tem okviru je družba Sistem Lux pri Rayonen sad Svilengrad (okrajno sodišče v Svilengradu, Bolgarija), ki je predložitveno sodišče, vložila tožbo zoper odločbo o odvzemu navedenih aluminijastih profilov.

24 V zvezi s tem predložitveno sodišče meni, da bi člen 233(6) carinskega zakona, ki določa odvzem blaga, ki je predmet tihotapstva, ne glede na to, kdo je lastnik tega blaga, lahko bil v nasprotju z določbami prava Unije, če je navedeno blago last osebe, ki ni storilec prekrška, ali če je storilec ta prekršek storil iz malomarnosti.

25 Poleg tega to sodišče navaja, da lahko pravo Unije nasprotuje tudi nacionalni določbi, kakršna je ta, ki je navedena v prejšnji točki, ker bi bilo lahko z odvzemom, ki pomeni dodatno sankcijo poleg globe zaradi tihotapstva, kršeno načelo sorazmernosti, določeno v členu 42(1) carinskega zakonika Unije v povezavi s členom 49(3) Listine. Taka določba bi lahko bila tudi v nasprotju s pravico vsakogar, da prosto razpolaga s pridobljeno lastnino, iz člena 17(1) Listine.

26 Poleg tega se predložitveno sodišče sprašuje o združljivosti ukrepa odvzema iz člena 233(6) carinskega zakona s členom 42(2) carinskega zakonika Unije, ker naj bi ta določal izčrpen seznam upravnih sankcij, ki se lahko uporabijo v primeru kršitve carinske zakonodaje, ter s členom 1, četrta alinea, in členom 2(1) Okvirnega sklepa 2005/212 ter členom 2, točka 4, Direktive 2014/42, ki naj bi preprečevali, da tak ukrep odredi upravni organ.

27 V teh okoliščinah je Rayonen sad Svilengrad (okrajno sodišče v Svilengradu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 42(2) [carinskega zakonika Unije], v katerem so taksativno naštete vrste upravnih kazni, ki se lahko izrečejo zaradi kršenja carinske zakonodaje, v povezavi s členom 17(1) [Listine] razlagati tako, da je nacionalna ureditev, kot je ta iz člena 233(6) carinskega zakona, ki kot dodatno upravno kazen določa odvzem (ali odvzem v korist države) predmeta prekrška, nedopustna? Ali je odvzem predmeta prekrška dopusten v primerih, ko zaplenjeno premoženje pripada osebi, ki ni storilec prekrška?

2. Ali je treba člen 42(1) [tega zakonika] v povezavi s členom 49(3) Listine razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kakršna je ta iz člena 233(6) [carinskega zakona], ki poleg ‚globe' kot dodatno sankcijo določa odvzem (ali odvzem v korist države) predmeta prekrška, ker gre za poseg v lastninsko pravico, ki ni sorazmeren z zastavljenim zakonitim ciljem, na splošno, kadar odvzeto premoženje, ki je bilo predmet prekrška, pripada storilcu prekrška in kadar to premoženje pripada tretji osebi, ki ni storila prekrška, ter zlasti, kadar storilec prekrška ni storil naklepno, temveč iz malomarnosti?

3. Ali je treba določbe člena 2(1) Okvirnega sklepa 2005/[212] v povezavi s členom 17(1) Listine in ob upoštevanju sodbe Sodišča Evropske unije z dne 14. [januarja] 2021, Okrazhna prokuratura – Haskovo in Apelativna prokuratura – Plovdiv (C-393/19, EU:C:2021:8), *a fortiori* razlagati tako, da se uporabljajo tudi za primere, ko dejanje ne pomeni kaznivega dejanja, temveč prekršek, pri čemer je razlika med njima le v merilu ‚v velikem obsegu' glede na vrednost predmeta tihotapstva, kot izhaja iz sodne prakse[?] Ali je treba v tem primeru člen 1, četrta alinea, Okvirnega sklepa Sveta 2005/212 in člen 2, točka 4, [Direktive 2014/42] razlagati tako, da izraz ‚zaplemba' pomeni zlasti kazen ali ukrep, ki ga mora izreči sodišče in ga ne sme odrediti upravni organ, in ali je v tem smislu nacionalna ureditev, kot je ta iz člena 233(6) carinskega zakona v povezavi s členom 231 tega zakona, nedopustna[?]"

Zadeva C-372/23

28 Navesti je treba, da spor o glavni stvari v zadevi C-372/23 izvira iz istih dejstev kot v zadevi C-717/22, ki so navedena v točkah od 19 do 22 te sodbe.

29 VU je odločbo organa, pristojnega za naložitev upravne sankcije, s katero mu je bila naložena globa za tihotapstvo v višini 73.140,06 BGN in v korist države odvzeto zadevno blago, izpodbijal pred Rayonen sad Svilengrad (okrajno sodišče v Svilengradu).

30 To sodišče je to odločbo potrdilo z obrazložitvijo, da je VU to blago dejansko prevažal in ga je brez vednosti in dovoljenja carinskih organov prepeljal na bolgarsko ozemlje, ker ni izpolnil predhodne obveznosti, da se to blago prijavi pisno in ne ustno, in da je bil torej storjen prekršek „tihotapstva“ v smislu člena 233(1) carinskega zakona. Poleg tega je navedlo, da VU ni izpolnil svoje dolžnosti skrbnega ravnanja, kar je oblika „krivde“ v smislu člena 7 zakona o prekrških in upravnih sankcijah, čeprav ta neizpolnitev ni bila namerna.

31 VU je zoper to sodbo vložil pritožbo pri Administrativen sad – Haskovo (upravno sodišče v Haskovu, Bolgarija), ki je predložitveno sodišče. VU je pred tem sodiščem navedel, da ni namerno kršil obveznosti pisne prijave zadevnega blaga in da torej ni storil tihotapstva, ki predpostavlja obstoj naklepa.

32 VU tudi trdi, da carinski uradniki med carinsko kontrolo niso ravnali v skladu s členi od 6 do 10 Evropskega kodeksa dobrega ravnanja javnih uslužbencev in da so tudi kršili člen 7 tega zakonika, ker so ga šteli za odgovornega.

33 Predložitveno sodišče navaja, da dvomi o združljivosti člena 233(1) carinskega zakona s pravom Unije, ker ta določba ne razlikuje med naklepnim in nenaklepnim tihotapstvom. Tako to sodišče meni, da bi bilo mogoče nacionalno zakonodajo prav tako šteti za združljivo s členom 49(3) Listine, ker so prekrški manj družbeno nevarni kot kazniva dejanja. Poleg tega navedeno sodišče navaja, da člen 233(1) carinskega zakona določa naložitev sankcije, ki jo je mogoče prilagoditi, in sicer med 100 % in 200 % carinske vrednosti blaga, tako da upravni organ, pristojen za naložitev upravne sankcije, to določbo uporablja ob upoštevanju vseh dejstev in okoliščin posameznega primera, vključno z naklepnostjo ali nenaklepnostjo storjene kršitve.

34 V teh okoliščinah je Administrativen sad – Haskovo (upravno sodišče v Haskovu) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 15 v povezavi s členom 42(1) [carinskega zakonika Unije] razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kakršna je ta iz člena 233(1) [carinskega zakona] v povezavi s členom 7 [zakona o prekrških in upravnih sankcijah], ki v primerih carinskega prekrška, ki je bil storjen iz malomarnosti tako, da se ni upoštevala predpisana oblika prijave blaga, prepeljanega čez državno mejo, določa naložitev sankcije za nenamerno storjeno tihotapstvo? Ali je dopustna nacionalna ureditev, v skladu s katero se lahko v takih primerih prekršek opredeli kot tihotapstvo, storjeno nenaklepno, oziroma ali je naklep obvezen zakonski znak tihotapstva?

2. Ali je treba člen 42(1) [tega zakonika] razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kakršna je ta iz člena 233(1) [carinskega zakona] v povezavi s členom 7 zakona o prekrških in upravnih sankcijah, v skladu s katero se lahko prekrški, ki spadajo pod pojem ‚tihotapstvo', storjeni prvič – ne glede na to, ali so bili storjeni naklepno ali iz malomarnosti – kaznujejo z enako vrsto sankcije in v enakem znesku, in sicer z ‚globo' v višini od 100 % do 200 % carinske vrednosti predmeta prekrška?

3. Ali je treba člen 42(2) [navedenega zakonika] razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kakršna je ta iz člena 233(6) [carinskega zakona], ki kot dodatno upravno sankcijo določa odvzem (v korist države) blaga ali premoženja, ki sta bila predmet prekrška in katerih posest ni prepovedana? Ali je odvzem predmeta prekrška dopusten v primerih, v katerih odvzeto premoženje pripada osebi, ki ni storilec prekrška?

4. Ali je treba člen 42(1) [istega zakonika] v povezavi s členom 49(3) [Listine] razlagati tako, da je nacionalna ureditev, kakršna je ta iz člena 233(6) [carinskega zakona], ki poleg sankcije v obliki globe kot dodatno sankcijo določa odvzem (v korist države) blaga ali premoženja, ki sta bila predmet prekrška in katerih posest ni prepovedana, ni dopustna, ker gre za poseg v lastninsko pravico, ki ni sorazmeren z zastavljenim zakonitim ciljem, na splošno v primerih, v katerih odvzeto premoženje, ki je bilo predmet prekrška, pripada storilcu prekrška, in v primerih, v katerih pripada tretji osebi, ki ni storila prekrška, ter zlasti v primerih, v katerih storilec prekrška ni storil naklepno, temveč iz malomarnosti?

5. Ali je treba člen 5, točka 3, [carinskega zakonika Unije] v povezavi s členom 41 [Listine] razlagati tako, da morajo organi, ki opravljajo carinske kontrole, upoštevati določbe Evropskega kodeksa dobrega ravnanja javnih uslužbencev, zlasti njegove člene od 6 do 10, in da je nedopustna nacionalna ureditev, kot je ta iz člena 233(1) carinskega zakona v povezavi s členom 7(2) zakona o prekrških in upravnih sankcijah, v skladu s katero se lahko osebam, ki so formalno in iz malomarnosti kršile carinsko zakonodajo, naložijo sankcije za naklepno ravnanje in odredi odvzem predmeta prekrška, ki je v lasti tretje osebe, v korist države v skladu s členom 233(6) carinskega zakona, ne da bi se osebo, ki ni ravnala skrbno, predhodno poučilo, kako mora na podlagi zakona ravnati in kako mora na zakonsko določen način pravilno izpolniti svoje dokumente za prevoz blaga čez zunanjo mejo Unije?"

Vprašanja za predhodno odločanje

Dopustnost

35 V skladu z ustaljeno sodno prakso je postopek, uveden s členom 267 PDEU, instrument sodelovanja med Sodiščem in nacionalnimi sodišči, s katerim prvo zagotavlja drugim elemente razlage prava Unije, ki jih ta potrebujejo za rešitev sporov, o katerih odločajo (sodba z dne 26. marca 2020, Miasto Łowicz in Prokurator Generalny, C-558/18 in C-563/18, EU:C:2020:234, točka 44 in navedena sodna praksa).

36 Ker je predložitvena odločba podlaga za ta postopek, mora nacionalno sodišče v tej odločbi navesti dejanski in pravni okvir spora o glavni stvari ter pojasniti razloge za izbiro določb prava Unije, katerih razlago zahteva, in povezavo, ki jo je ugotovilo med temi določbami in nacionalno zakonodajo, ki se uporablja v sporu, o katerem odloča (glej v tem smislu sodbo z dne 4. junija 2020, C. F. (Davčni nadzor), C-430/19, EU:C:2020:429, točka 23 in navedena sodna praksa).

37 V zvezi s tem je treba tudi poudariti, da morajo informacije iz predložitvene odločbe omogočiti, prvič, Sodišču, da poda koristne odgovore na vprašanja, ki jih je postavilo nacionalno sodišče, in drugič, vladam držav članic in drugim zainteresiranim subjektom, da uveljavijo pravico do predložitve stališč, ki jim je podeljena s členom 23 Statuta Sodišča Evropske unije. Sodišče je dolžno skrbeti za uresničevanje te pravice ob upoštevanju tega, da se na podlagi te določbe zainteresiranim subjektom vročijo le predložitvene odločbe (glej v tem smislu sodbo z dne 2. septembra 2021, Irish Ferries, C-570/19, EU:C:2021:664, točka 134 in navedena sodna praksa).

38 Te kumulativne zahteve v zvezi z vsebino predloga za sprejetje predhodne odločbe so izrecno navedene v členu 94 Poslovnika Sodišča, ki naj bi ga predložitveno sodišče v okviru sodelovanja, uvedenega s členom 267 PDEU, poznalo in ga mora natančno upoštevati (sklep z dne 3. julija 2014, Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, točka 21, in sodba dne 9. septembra 2021, Toplofikatsia Sofia in drugi, C-208/20 in C-256/20, EU:C:2021:719, točka 20 in navedena sodna praksa). Poleg tega je na navedene zahteve opozorjeno v točkah 13, 15 in 16 Priporočil Sodišča Evropske unije nacionalnim sodiščem v zvezi z začetkom postopka predhodnega odločanja (UL 2019, C 380, str. 1), ki so zdaj navedene v točkah 13, 15 in 16 nove različice Priporočil Sodišča Evropske unije nacionalnim sodiščem v zvezi z začetkom postopka predhodnega odločanja (UL 2024, C 6008).

39 V obravnavani zadevi peto vprašanje v zadevi C-372/23 ne izpolnjuje teh zahtev.

40 V predložitveni odločbi namreč niso navedeni razlogi, zaradi katerih se predložitveno sodišče sprašuje o razlagi določb, navedenih v besedilu tega vprašanja, zlasti določb Evropskega kodeksa dobrega ravnanja javnih uslužbencev. Navedeno sodišče tudi ni navedlo povezave med določbami tega kodeksa in nacionalno zakonodajo, ki se uporablja v sporu o glavni stvari. V teh okoliščinah Sodišče ne more presoditi, v kolikšnem obsegu je odgovor na navedeno vprašanje nujen za to, da lahko predložitveno sodišče izda odločbo.

41 Iz tega izhaja, da peto vprašanje v zadevi C-372/23 ni dopustno.

Vsebinska presoja

Prvo in drugo vprašanje v zadevi C-372/23

42 Predložitveno sodišče s prvim in drugim vprašanjem v zadevi C-372/23, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 15 in člen 42(1) carinskega zakonika Unije razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni ureditvi, ki omogoča ugotovitev kršitve carinske zakonodaje že zaradi malomarnosti, ki pomeni nespoštovanje ustrezne oblike deklaracije blaga, ki se prevaža, in da se v takih okoliščinah storilcu te kršitve naloži upravna sankcija v znesku, ki ustreza vsaj carinski vrednosti blaga, ki je predmet navedene kršitve.

43 Člen 15 carinskega zakonika Unije, naslovljen „Zagotovitev informacij carinskim organom“, v odstavku 1 določa, da morajo vse osebe, ki so neposredno ali posredno udeležene pri carinskih kontrolah, carinskim organom predložiti vso potrebno dokumentacijo ali informacije. V skladu z odstavkom 2 tega člena 15 je oseba, ki pri carinskih organih vloži deklaracijo, odgovorna zlasti za pravilnost in popolnost podatkov, navedenih v tej deklaraciji.

44 V obravnavani zadevi kaže, da iz elementov spisa, ki je na voljo Sodišču, izhaja, da se je blago iz postopkov v glavni stvari prevažalo iz Turčije v Srbijo, Bolgarija pa je bila le tranzitna država. To blago je bilo torej treba dati v „postopek zunanjega tranzita“ v smislu člena 226 carinskega zakonika Unije, kar mora preveriti predložitveno sodišče. Člen 158 tega zakonika določa, da se za vse blago, ki bo dano v carinski postopek, razen v postopek proste cone, vloži carinska deklaracija, ki ustreza posameznemu postopku.

45 Neizpolnitev obveznosti vložitve deklaracije, ki izhaja iz člena 15(1) carinskega zakonika Unije v povezavi s členom 158 tega zakonika, pomeni „neupoštevanje carinske zakonodaje“ v smislu člena 42(1) navedenega zakonika. Zadnjenavedeni pojem se namreč ne nanaša le na goljufiva dejanja, ampak zajema vsakršno nespoštovanje carinske zakonodaje Unije. Za opredelitev take neizpolnitve kot „neupoštevanja carinske zakonodaje“ v smislu tega člena 42(1) ni pomembno, ali je bila ta neizpolnitev naklepna ali pa je bila storjena iz malomarnosti ali ob neobstoju kakršnega koli krivdnega ravnanja zadevnega gospodarskega subjekta (glej v tem smislu sodbo z dne 23. novembra 2023, J. P. Mali, C-653/22, EU:C:2023:912, točka 29 in navedena sodna praksa).

46 Iz tega sledi, da se uporaba sankcij na podlagi člena 42 istega zakonika nanaša na položaj, v katerem je neizpolnitev s strani zadevnega subjekta storjena iz malomarnosti.

47 V zvezi s posledicami take neizpolnitve mora vsaka država članica v skladu s členom 42(1) carinskega zakonika Unije določiti učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni, zlasti v primeru predložitve netočnih podatkov v carinski deklaraciji (sodba z dne 23. novembra 2023, J. P. Mali, C-653/22, EU:C:2023:912, točka 30).

48 Ob neobstoju harmonizacije zakonodaje Unije glede sankcij, ki veljajo za neizpolnitev pogojev, določenih s sistemom, uvedenim s to zakonodajo, so države članice pristojne izbrati sankcije, ki se jim zdijo primerne. Vendar v skladu z zahtevo po sorazmernosti sankcij, določeno v členu 42(1) carinskega zakonika Unije, upravni ali represivni ukrepi, sprejeti na podlagi te določbe, ne smejo presegati tega, kar je potrebno za uresničitev ciljev, ki jim legitimno sledi ta zakonik, niti ne smejo biti nesorazmerni s temi cilji (glej v tem smislu sodbo z dne 8. junija 2023, Zes Zollner Electronic, C-640/21, EU:C:2023:457, točki 60 in 61 ter navedena sodna praksa).

49 Tako mora strogost sankcij ustrezati teži kršitev, ki se z njimi sankcionirajo, med drugim zato, da se zagotovi resničen odvračilni učinek, pri čemer pa je treba spoštovati splošno načelo sorazmernosti (glej v tem smislu sodbi z dne 22. marca 2017, Euro-Team in Spirál-Gép, C-497/15 in C-498/15, EU:C:2017:229, točka 42, in z dne 24. februarja 2022, Agenzia delle dogane e dei monopoli in Ministero dell’Economia e delle Finanze, C-452/20, EU:C:2022:111, točka 39).

50 Države članice morajo to zahtevo spoštovati ne samo pri določitvi elementov kršitve in pri določitvi pravil o določanju višine glob, temveč tudi pri presoji elementov, ki se lahko upoštevajo pri določitvi višine globe (glej v tem smislu sodbo z dne 23. novembra 2023, J. P. Mali, C-653/22, EU:C:2023:912, točka 33 in navedena sodna praksa).

51 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe razvidno, da globa, ki je v členu 233(1) carinskega zakona določena za tihotapstvo, znaša med 100 % in 200 % carinske vrednosti blaga, ki je predmet te kršitve, tako da lahko carinski organ prilagodi znesek te globe ob upoštevanju vseh dejstev in okoliščin primera, vključno s tem, ali je bila storjena kršitev naklepna ali nenaklepna.

52 Vendar se tudi ob upoštevanju posebnosti carinskih kršitev, zlasti njihove velike pogostosti in težavnosti njihovega odkrivanja, globa, ki jo določa nacionalno pravo in katere znesek znaša med 100 % in 200 % carinske vrednosti blaga, ne zdi v skladu s težo vseh kršitev, ki jih sankcionira, zlasti v primeru neizpolnitve obveznosti, povezanih s carinskimi deklaracijami v okviru carinskega postopka zunanjega tranzita. Taka sankcija namreč po eni strani presega to, kar je potrebno za zagotovitev, da blago, dano v ta postopek, ni odstranjeno izpod carinskega nadzora, po drugi strani pa ni sorazmerna glede na carinski dolg, ki nastane zaradi odstranitve blaga, danega v navedeni postopek, izpod carinskega nadzora (glej v tem smislu sodbo z dne 4. marca 2020, Schenker, C-655/18, EU:C:2020:157, točki 44 in 46).

53 Ta ugotovitev velja še toliko bolj, ker ta sankcija dopolnjuje sankcijo iz člena 233(6) carinskega zakona, v skladu s katerim se blago, ki je predmet tihotapstva, odvzame v korist države, ne glede na to, kdo je njegov lastnik, storilec pa se, če tega blaga ni ali je bilo odstranjeno, sankcionira z globo enakovredno vrednosti tega blaga ali, v primeru izvoza, vrednosti navedenega blaga. Seštevanje sankcij, ki jim je izpostavljen storilec tihotapstva, lahko namreč pripelje do tega, da se temu naloži trikratno plačilo carinske vrednosti zadevnega blaga.

54 Glede na zgoraj navedeno je treba na prvo in drugo vprašanje v zadevi C-372/23 odgovoriti, da je treba člen 15 in člen 42(1) carinskega zakonika Unije razlagati tako, da ne nasprotujeta nacionalni ureditvi, ki omogoča ugotovitev kršitve carinske zakonodaje že zaradi malomarnosti, ki pomeni nespoštovanje ustrezne oblike deklaracije blaga, ki se prevaža. Ti določbi pa nasprotujeta temu, da se v takih okoliščinah storilcu te kršitve naloži upravna sankcija v znesku, ki ustreza vsaj carinski vrednosti blaga, ki je predmet navedene kršitve.

Prvo in drugo vprašanje v zadevi C-717/22 ter tretje in četrto vprašanje v zadevi C-372/23

55 Predložitveni sodišči s prvim in drugim vprašanjem v zadevi C-717/22 ter tretjim in četrtim vprašanjem v zadevi C-372/23, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašujeta, ali je treba člen 42(1) in (2) carinskega zakonika Unije v povezavi s členom 17(1) Listine razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, ki v primeru kršitve carinske zakonodaje poleg naložitve globe določa odvzem blaga, ki je predmet te kršitve. Če je odgovor nikalen, želita ti sodišči izvedeti, ali je tak odvzem dovoljen tudi, če to blago ni v lasti storilca kršitve.

56 Najprej, kot je bilo navedeno v točki 44 te sodbe, bi moralo biti blago iz postopka v glavni stvari – s pridržkom preverjanj, ki jih morata opraviti predložitveni sodišči – dano v carinski postopek zunanjega tranzita. Tako bi morala biti v skladu s členom 158 carinskega zakonika Unije za to blago vložena carinska deklaracija.

57 Po tem pojasnilu in v zvezi s prvim delom tako preoblikovanih vprašanj za predhodno odločanje je treba poudariti, da člen 42(2) tega zakonika določa, da „[č]e se uporabijo upravne kazni, so lahko te med drugim v eni izmed naslednjih oblik ali so kombinacija obeh: […] denarna kazen, ki jo naložijo carinski organi, po potrebi vključno s poravnavo, ki se uporabi namesto kazenske sankcije; […] razveljavitev, začasen odvzem ali sprememba kakršnega koli dovoljenja, ki ga ima zadevna oseba“.

58 V zvezi s tem dvom predložitvenih sodišč deloma izvira iz razlage tega člena 42(2), ker naj bi bile v njem izčrpno naštete upravne sankcije, ki se uporabljajo za kršitve carinske zakonodaje.

59 Kot pa je generalni pravobranilec navedel v točki 63 sklepnih predlogov, uporaba izraza „med drugim“ v tej določbi potrjuje, da seznam teh upravnih sankcij ni izčrpen in da lahko države članice načeloma določijo še druge upravne sankcije, kot so tiste, ki so omenjene v navedenem členu, kot so ukrepi odvzema blaga, ki je bilo predmet carinske kršitve.

60 Poleg tega lahko države članice ob neobstoju harmonizacije – s carinskim zakonikom Unije – sankcij, ki se uporabijo v primeru nespoštovanja določb tega zakonika, seštevajo upravne sankcije, kakršne so te iz postopka v glavni stvari, če se spoštuje zahteva po sorazmernosti, določena v členu 42(1) navedenega zakonika (glej v tem smislu sodbo z dne 4. marca 2020, Schenker, C-655/18, EU:C:2020:157, točki 41 in 42 ter navedena sodna praksa).

61 V zvezi z vprašanjem, ali člen 42 carinskega zakonika nasprotuje temu, da se blago lahko odvzame, čeprav ni v lasti osebe, ki je storila kršitev, je Sodišče že razsodilo, da nacionalna ureditev, ki omogoča odvzem premoženja dobroverne tretje osebe, ki je bilo uporabljeno za storitev tihotapstva, ni združljiva z lastninsko pravico, zagotovljeno s členom 17(1) Listine (glej v tem smislu sodbo z dne 14. januarja 2021, Okrazhna prokuratura – Haskovo in Apelativna prokuratura – Plovdiv, C-393/19, EU:C:2021:8, točka 56).

62 Za ukrepe odvzema, ki se nanašajo na premoženjsko korist, pridobljeno s kršitvijo ali z nezakonito dejavnostjo, ali na predmete, uporabljene za kršitev, ki niso v lasti dobroverne tretje osebe, pa se uporabljajo predpisi o uživanju lastnine v smislu člena 17(1), tretji stavek, Listine (glej v tem smislu sodbo z dne 10. decembra 2024, Neves 77 Solutions, C-351/22, EU:C:2024:723, točka 82).

63 Da bi se zagotovil resničen odvračalen učinek ureditve upravnih sankcij, ki se uporabljajo za carinsko kršitev, ob spoštovanju zahteve po sorazmernosti, morajo biti storilcem takih kršitev dejansko odvzete gospodarske koristi, ki izhajajo iz teh kršitev, s predvidenimi sankcijami pa mora biti mogoče doseči učinke, ki so sorazmerni s težo navedenih kršitev, tako da bi vsakogar odvrnile od istovrstnih kršitev (glej po analogiji sodbo z dne 24. februarja 2022, Agenzia delle dogane e dei monopoli in Ministero dell’Economia e delle Finanze, C-452/20, EU:C:2022:111, točka 44).

64 V obravnavani zadevi je iz spisa, ki ga ima na voljo Sodišče, razvidno, da odvzeto blago ni v lasti VU, ampak družbe Sistem Lux. Kot sta v pisnih stališčih med drugim navedli carinska uprava in bolgarska vlada, kaže, da je ta družba prejemnica blaga in/ali imetnica postopka tranzita Unije. V enem ali drugem primeru bi torej morala spoštovati obveznosti, ki izhajajo iz člena 233 carinskega zakonika Unije.

65 V takih okoliščinah ni izključeno, da je mogoče družbo Sistem Lux šteti za osebo, ki ji je treba v primeru neizpolnitve obveznosti iz tega člena 233 pripisati kršitev te določbe. Predložitveni sodišči morata preveriti ta dejstva, da bi ugotovili morebitno odgovornost navedene družbe.

66 V okviru obeh primerov iz točke 64 te sodbe je treba ugotoviti, da je ob upoštevanju cilja carinske zakonodaje, ki je preprečiti nezakonit uvoz neunijskega blaga v Unijo in se boriti proti goljufijam z zagotavljanjem pravilnega pobiranja uvoznih dajatev za zaščito finančnih interesov Unije (glej v tem smislu sodbi z dne 15. julija 2010, DSV Road, C-234/09, EU:C:2010:435, točka 33, in z dne 7. aprila 2022, Kauno teritorinė muitinė, C-489/20, EU:C:2022:277, točka 35), odvzem tega blaga kot dodatna sankcija, kadar je navedeno blago v lasti osebe, ki ji je mogoče pripisati kršitev carinskega zakonika Unije, očitno sorazmeren, hkrati pa lahko zadevne subjekte odvrača od kršitve obveznosti, ki izhajajo iz tega zakonika, in prepreči, da bi ti subjekti od tega imeli korist.

67 Ta razlaga je poleg tega potrjena s členom 198(1)(a) carinskega zakonika Unije, ki določa, da „carinski organi izvedejo vse potrebne ukrepe, vključno z odvzemom […], za ureditev položaja blaga […] kadar ni bila izpolnjena katera od obveznosti, ki so določene s carinsko zakonodajo glede vnosa neunijskega blaga na carinsko območje Unije, ali blago ni bilo predloženo carinskemu nadzoru“.

68 Glede na zgornje preudarke je treba na prvo in drugo vprašanje v zadevi C-717/22 ter na tretje in četrto vprašanje v zadevi C-372/23 odgovoriti, da je treba člen 42(1) in (2) carinskega zakonika Unije v povezavi s členom 17(1) Listine razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalni ureditvi, ki v primeru kršitve carinske zakonodaje poleg naložitve globe določa odvzem blaga, ki je predmet te kršitve, kadar je to blago v lasti osebe, ki ji je mogoče pripisati navedeno kršitev, pod pogojem, da je ureditev o sankcijah, ki se uporabljajo za to kršitev, povsem v skladu z zahtevo po sorazmernosti.

Tretje vprašanje v zadevi C-717/22

69 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem v zadevi C-717/22 v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2(1) Okvirnega sklepa 2005/212 razlagati tako, da se uporablja za odvzem blaga, ki je predmet kršitve carinske zakonodaje, kadar ta kršitev ni kaznivo dejanje, ampak prekršek. Če je odgovor pritrdilen, to sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 1, četrta alinea, tega okvirnega sklepa in člen 2, točka 4, Direktive 2014/42 razlagati tako, da nasprotujeta nacionalni ureditvi, ki določa, da tak odvzem odredi upravni organ.

70 Glede tega je treba navesti, da člen 2(1) Okvirnega sklepa 2005/212 določa, da vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe, ki ji omogočijo celoten ali delen odvzem pripomočkov za kazniva dejanja in premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji, za katere je zagrožena kazen odvzema prostosti več kot eno leto, ali premoženja v vrednosti, ki ustreza tej premoženjski koristi.

71 Iz besedila te določbe izhaja, da je stvarno področje uporabe tega okvirnega sklepa, kot je razvidno tudi iz samega naslova in uvodne izjave 1 tega okvirnega sklepa, ki se sklicujeta na „zaplembo premoženjske koristi, pripomočkov in premoženja, ki so povezani s kaznivimi dejanji“, oziroma „organizirani kriminal“, omejeno na kazniva dejanja (glej v tem smislu sodbo z dne 9. marca 2023, Otdel „Mitnichesko razsledvane i razuznavane“, C-752/21, EU:C:2023:179, točka 40).

72 Poleg tega se navedene določbe nanašajo le na hujša kazniva dejanja, in sicer tista, za katera je zagrožena kazen odvzema prostosti več kot eno leto (glej v tem smislu sodbo z dne 9. marca 2023, Otdel „Mitnichesko razsledvane i razuznavane“, C-752/21, EU:C:2023:179, točka 41).

73 V zvezi s pojmom „odvzem“ se je treba v skladu s členom 14(1) Direktive 2014/42 sklicevati na besedilo člena 2, točka 4, te direktive, v skladu s katerim odvzem pomeni „dokončni odvzem premoženja, ki ga v zvezi s kaznivim dejanjem odredi sodišče“ (glej v tem smislu sodbo z dne 9. marca 2023, Otdel „Mitnichesko razsledvane i razuznavane“, C-752/21, EU:C:2023:179, točki 42 in 43).

74 Zadostuje pa ugotovitev, prvič, da je bila v postopku v glavni stvari odločba o odvzemu blaga, ki je bilo predmet kršitve carinske zakonodaje, izdana po upravnem postopku, ki se ni nanašal na kaznivo dejanje, za katero je zagrožena kazen odvzema prostosti več kot eno leto, kot se zahteva s členom 2(1) Okvirnega sklepa 2005/212, niti na splošno na kaznivo dejanje.

75 V tem okviru je treba pojasniti, da čeprav je bil v obravnavani zadevi pred upravnim postopkom uveden kazenski postopek, je iz predložitvene odločbe nedvoumno razvidno, da je bil zadnjenavedeni postopek ustavljen, tako da ob začetku upravnega postopka ni potekal noben kazenski postopek.

76 Drugič, iz spisa, ki ga ima na voljo Sodišče, je razvidno tudi, da odvzema zadevnega blaga ni odredilo „sodišče“ v smislu člena 2, točka 4, Direktive 2014/42, ampak carinski organi.

77 Okvirni sklep 2005/212 pa se ne uporablja, če odredbo o odvzemu sprejme carinski organ v postopku, ki se ne nanaša na kaznivo dejanje (glej v tem smislu sodbi z dne 19. marca 2020, „ Agro In 2001“, C-234/18, EU:C:2020:221, točka 61, in z dne 9. marca 2023, Otdel „Mitnichesko razsledvane i razuznavane“, C-752/21, EU:C:2023:179, točka 46).

78 Ker je stvarno področje uporabe tega okvirnega sklepa jasno omejeno in ker je bil ta sklep sprejet zato, da bi se vzpostavila skupna minimalna pravila na točno omejenem področju, ki se poleg tega nanaša na sodelovanje v kazenskih zadevah, navedenega okvirnega sklepa ni mogoče po analogiji stvarno uporabiti za položaj, kakršen je ta v postopku v glavni stvari (glej v tem smislu sodbo z dne 9. marca 2023, Otdel „Mitnichesko razsledvane i razuznavane“, C-752/21, EU:C:2023:179, točka 47).

79 Glede na vse te razloge je treba na tretje vprašanje v zadevi C-717/22 odgovoriti, da je treba člen 2(1) Okvirnega sklepa 2005/212 razlagati tako, da se ne uporablja za ukrep odvzema, sprejet zaradi kršitve carinske zakonodaje, če ta kršitev ni kaznivo dejanje, za katero je zagrožena kazen odvzema prostosti več kot eno leto, temveč prekršek.

Stroški

80 Ker je ta postopek za stranke v postopkih v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred predložitvenima sodiščema, ti odločita o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. **Člen 15 in člen 42(1) Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije**

   je treba razlagati tako, da

   ne nasprotujeta nacionalni ureditvi, ki omogoča ugotovitev kršitve carinske zakonodaje že zaradi malomarnosti, ki pomeni nespoštovanje ustrezne oblike deklaracije blaga, ki se prevaža. Ti določbi pa nasprotujeta temu, da se v takih okoliščinah storilcu te kršitve naloži upravna sankcija v znesku, ki ustreza vsaj carinski vrednosti blaga, ki je predmet navedene kršitve.

2. **Člen 42(1) in (2) Uredbe št. 952/2013 v povezavi s členom 17(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah**

   je treba razlagati tako, da

ne nasprotuje nacionalni ureditvi, ki v primeru kršitve carinske zakonodaje poleg naložitve globe določa odvzem blaga, ki je predmet te kršitve, kadar je to blago v lasti osebe, ki ji je mogoče pripisati navedeno kršitev, pod pogojem, da je ureditev o sankcijah, ki se uporabljajo za to kršitev, povsem v skladu z zahtevo po sorazmernosti.

3. **Člen 2(1) Okvirnega sklepa Sveta 2005/212/PNZ z dne 24. februarja 2005 o zaplembi premoženjske koristi, pripomočkov in premoženja, ki so povezani s kaznivimi dejanji**

je treba razlagati tako, da

se ne uporablja za ukrep odvzema, sprejet zaradi kršitve carinske zakonodaje, če ta kršitev ni kaznivo dejanje, za katero je zagrožena kazen odvzema prostosti več kot eno leto, temveč prekršek.

Podpisi